

PILIE TINĖS VISUOMENĖS INSTITUTAS

Pilielinės visuomenės instituto 2023 m. veiklos

ATASKAITA

2024 04 29

Įstaigos dalininkai

Viešoji įstaiga „Pilielinės visuomenės institutas“ (toliau – PVI) įregistruota 2004 m.

	Dalininkas	Įnašas 2022 m.	Įnašas 2023 m.
1.	VšĮ Atviros Lietuvos fondas	289,62 EUR	289,62 EUR
2.	Visuomeninė organizacija "Valdo Adamkaus fondas"	289,62 EUR	
3.	Viešoji Įstaiga Pilielinės visuomenės institutas		289,62 EUR
4.	Ainė Ramonaitė		289,62 EUR
5.	Ieva Petronytė - Urbonavičienė		289,62 EUR
6.	Rūta Žiliukaitė		289,62 EUR
	Viso:	579,24 EUR	1448,10 EUR

Įstaigos veiklos tikslai, pobūdis ir veiklos rezultatai per finansinius metus

Viešoji įstaiga „Pilielinės visuomenės institutas“ yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla – stiprinti pilietinę visuomenę, aktyviai prisidėti diegiant ir įtvirtinant demokratines bei pilietines vertybes.

Įstaigos veiklos tikslai:

- ☞ stiprinti pilietinę visuomenę, aktyviai prisidėti diegiant ir įtvirtinant demokratines bei pilietines vertybes;
- ☞ teikti visuomenei objektyvią ir patikimą su viešąja politika susijusią informaciją;
- ☞ tvirtinti ir ginti viešajame gyvenime pilietinės visuomenės idėją bei principus;
- ☞ padėti piliečiams sąmoningai ir aktyviai dalyvauti viešojoje veikloje, naudotis savo pilietinėms laisvėms ir teisėms.

Veiklos uždaviniai:

- ☞ stebėti, analizuoti ir prognozuoti pilietinės visuomenės raidos tendencijas;
- ☞ atskleisti bei slopinti pilietinei visuomenei neigiamą įtaką darančius veiksniai;
- ☞ diegti politinės kultūros, grindžiamos pagarba pilietinei visuomenei, standartus ir procedūras;
- ☞ inicijuoti diskusijas dėl tolesnių Lietuvos strateginių prioritetų ir viešosios politikos gairių;
- ☞ skatinti kritinio, argumentuoto ir analitinio diskurso įsitvirtinimą viešajame Lietuvos gyvenime;
- ☞ skatinti pilietinio sąmoningumo, aktyvumo ir visuomeninio asocijavimosi įgūdžius.

Institutas veikia šiomis kryptimis:

Skatina pilietines iniciatyvas ir stiprina visuomenės pilietiškumą:

- ☞ siekia partnerystės tarp mokslininkų, politikų, verslo atstovų, žiniasklaidos, nevyriausybių organizacijų, vietos bendruomenių, tarp skirtingų interesų grupių;
- ☞ įtakoja įstatymų leidybos ir politinius sprendimus, vykdydamas atskirų teisės aktų bei viešosios politikos sričių analizę ir teikdamas ta analize pagrįstus siūlymus;
- ☞ kaupia pilietinės visuomenės plėtros patirtį.

Analizuoja viešąją politiką:

- ☞ stebi, analizuoja ir tiria Lietuvos viešąją politiką bei politinę kultūrą; ieško naujų eurointegracijos galimybių ir pristato jas visuomenei;
- ☞ vertina geriausios praktikos Europoje ir pasaulyje pavyzdžius bei jų tinkamumą Lietuvai;
- ☞ atlieka lyginamuosius pokomunistinių šalių tyrimus;
- ☞ analizuoja globalizacijos iššūkius pilietinei visuomenei.

Gina pilietinės visuomenės idėją viešajame gyvenime:

- ☞ viešai išsako nuomonę aktualiais pilietinės visuomenės raidos klausimais;
- ☞ padeda įvairioms interesų grupėms ginti pilietinės visuomenės idėją;
- ☞ inicijuoja viešas diskusijas ir debatus;
- ☞ įgyvendina edukacinius projektus, prisideda prie suaugusiųjų pilietinio švietimo sistemos kūrimo.

PVI veiklos rezultatų ataskaita už 2023 metus:

Eil.nr.	STRAIPSNIAI	Ataskaitinio laikotarpio
I.	PAJAMOS	8000
1.	Pajamos už suteiktas paslaugas, parduotas prekes	8000
2.	Finansavimo pajamos	
3.	Kitos pajamos	-
II.	SĄNAUDOS	12873
III.	VEIKLOS REZULTATAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	(4873)
IV.	PELNO MOKESTIS	-
V.	GRYNASIS VEIKLOS REZULTATAS	(4873)

Įstaigos darbuotojai

Darbuotojų skaičius paskutinę praėjusio ataskaitinio laikotarpio 2022 m. gruodžio 31 dieną buvo 1 darbuotojas, paskutinę ataskaitinio laikotarpio 2023 m. gruodžio 31 dieną buvo 1 darbuotojas.

Įstaigos gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus ir šių lėšų panaudojimas pagal išlaidų rūšis

	Gautos lėšos ir jų šaltiniai per 2023 metus	Suma, EUR	Išlaidų rūšys
1.	2 proc. gyventojų pajamų mokesčio	94	Įstatuose numatyti veiklai vykdyti
	Viso:	94	

Įstaigos įsigytas ir perleistas ilgalaikis turtas per finansinius metus

2023 metais PVI neįsigijo ilgalaikio turto. 2023 metais nurašytas ankstesniais metais įsigytas ilgalaikis turtas.

Įstaigos sąnaudos per finansinius metus, iš jų – išlaidos darbo užmokesčiui

	Sąnaudos	Suma, EUR
1.	Darbo užmokestis	3294
2.	Kitos išlaidos	9579
	Viso:	12873

Duomenys apie viešosios įstaigos vadovą, įstaigos išlaidos vadovo darbo užmokesčiui ir kitoms viešosios įstaigos vadovo išmokoms

VšĮ „Pilietinės visuomenės institutas“ direktorės pareigas einančiai Ievai Petronytei-Urbonavičienei 2023 metais buvo išmokėta 3294 EUR darbo užmokesčio, įskaitant visus mokesčius. Ievai Petronytei-Urbonavičienei veikiančiai pagal Individualią veiklą per 2023 metus išmokėta 3750 EUR už paslaugas, atliktas 2021-2023 metais, kurios nėra tiesiogiai susiję su darbo pareigomis.

Įstaigos išlaidos kolegialių organų kiekvieno nario darbo užmokesčiui ir kitoms įstaigos kolegialių organų narių išmokoms

Tokių išmokų 2023 metais nebuvo.

Įstaigos išlaidos išmokoms su viešosios įstaigos dalininku susijusiems asmenims

Tokių išmokų 2023 metais nebuvo.

Įstaigos veikla, vykdyti projektai, įgyvendinant įstatuose nustatytus veiklos tikslus

Programos ir projektai:

I-II. Pilietinis visuomenės švietimas ir visuomenės įgalinimas

1. „Žemėlapiuojant Europos pilietinį ugdymą“ („Mapping civic education in Europe“)

2021 m. PVI kaip partneris prisijungė prie CIVICS Innovation Hub rengiamo Europos pilietinio ugdymo žemėlapio kūrimo (<https://thecivics.eu/what/mapping-research/>). Kuriamo žemėlapio tikslai – identifiikuoti individus ir organizacijas, veikiančius neformalaus bei neinstitucinio pilietinio ugdymo srityje, nustatyti temas ir tikslines grupes su kuriomis jie dirba, iširti, ar ir kaip jie bendradarbiauja, ir analizuoti, kas juos įgalintų inovatyviai ir ryžtingai reaguoti į iššūkius, kylančius Europos piliečiams(-ėms). Duomenys buvo rinkti 21-oje Europos valstybėje, vėliau panaudoti sukuriant interaktyvų žemėlapį, vaizduojantį kiekvienoje valstybėje veikiančius individus bei organizacijas pilietinio ugdymo srityje.

Šis žemėlapis tapo viešai prieinamas 2023 m., 2023 m. taip pat rinkti duomenys dar 10-tyje šalių. 2023 m. taip pat pasirodė publikacija „Mapping civic education in Europe“, įtraukianti ir PVI parengtą Lietuvos

atvejo pristatymą. PVI 2023 m. toliau įsitraukė į projekto sklaidos ir rezultatų validavimo bei aptarimo veiklas.

Vykdantysis projekto partneris – THE CIVICS Innovation Hub, projektą remia Vokietijos Federalinė pilietinio ugdymo agentūra (Bundeszentrale für politische Bildung/bpb).

2. Piliečių diskusijos apie Europos ateitį

2021 m. PVI taip pat kaip partneris prisijungė prie Briuselyje veikiančios visuomeninės organizacijos Democratic Society organizuojamų diskusijų apie Europos ateitį ciklo. Ciklo metu 2021 m. pabaigoje ir 2022 m. pradžioje tuo pačiu metu visoje Europoje, 25-iose ES šalyse, organizuotos kiekvieną kartą per 80 piliečių diskusijų apie pagrindinius ES iššūkius, taip įgalinant piliečius išreikšti savo nuomonę, būti išgirstiems ir prisidėti prie ES priimamų sprendimų. PVI prisijungė prie tarptautinės komandos ir padėjo organizuoti bei moderavo diskusijas Lietuvoje. 2023 m. vyko užbaigiamieji projekto darbai.

3. Piliečių diskusijos apie Europos žaliąjį kursą, teikiant pasiūlymus Europos Komisijai

Prisijungęs prie Briuselyje veikiančios visuomeninės organizacijos Democratic Society bei VO Europe Europos mastu organizuojamo renginių ciklo Europos žaliojo kurso temomis, PVI 2022 m. taip pat suorganizavo tris piliečių diskusijas bei piliečių pasiūlymus toliau plėtojančias tris ekspertų diskusijas. Apibendrinti jų rezultatai pateikti Europos Komisijai. 2023 m. vyko užbaigiamieji projekto darbai.

III. Visuomenės tyrimai

4. Pilietinės galios indeksas

Institutas tęsia 2005 metais pradėtus pilietinės visuomenės būklės tyrimus, kuriais siekia išryškinti opiausias spręstinas Lietuvos pilietinės visuomenės problemas. 2007 metais pirmą kartą nustatytas ir paskelbtas kasmet skaičiuojamas visuomenės nuomonės apklausomis pagrįstas Lietuvos pilietinės galios indekso (PGI) tyrimas. Indekso paskirtis – nustatyti, koks yra ir kaip kinta Lietuvos gyventojų domėjimasis viešaisiais reikalais, pilietinis dalyvavimas bei pilietinio dalyvavimo potencialas, gyventojų požiūris į turimas pilietines galias bei socialinės aplinkos palankumo pilietinei veiklai vertinimas. PGI, kartojamas kasmet, leidžia stebėti, analizuoti ir prognozuoti Lietuvos pilietinės visuomenės raidos tendencijas, šių tendencijų kismą bėgant laikui.

2023 m. sausio mėnesį buvo viešai paskelbti ir pristatyti PGI 2022 m. tyrimo rezultatai. Atsižvelgiant į svarbiausius metų įvykius, šalia įprastųjų pilietinės galios indekso dimensijų PGI 2022 m. tyrime taip pat atidžiau pažvelgta ir į Lietuvos gyventojų pagalbą Ukrainai bei ukrainiečiams prasidėjusio plataus masto karo fone, žvilgtelta į nusiteikimą ginti savo šalį karo plitimo atveju, o turint galvoje dideles įvairių vertinimų viešojoje erdvėje sulaukusias skirtingų tipų protesto bei palaikymo akcijas, organizuotas Lietuvoje 2021 m. – 2022 m., kiek detaliau patyrinėtas ir visuomenės palaikymas joms. Tyrimo pristatymo metu taip pat įvyko ne tik Instituto ekspertus, bet ir ministerijos bei kitų nevyriausybinų organizacijų atstovus įtraukusi panelinė diskusija apie Lietuvos visuomenės pagalbą Ukrainai ir ukrainiečiams, karo veiksmų poveikį piliečių nuomonei ir pasiryžimui imtis veiksmų.

2023 m. taip pat buvo atliktas Lietuvos visuomenės pilietinės galios indekso 2023 m. tyrimas. Šįkart jis buvo nukreiptas trimis kryptimis: pirmiausia, jau tryliką kartą išmatuotas Lietuvos visuomenės pilietinės galios indeksas; antra, atlikus atskirą reprezentatyvią Lietuvos mokytojų apklausą, ištirta Lietuvos mokytojų

pilietinė galia bei jų 2023 m. pabaigoje vykusių streikų vertinimas, o pačių mokytojų nuomonę ir patirtis papildė ir duomenys iš visuomenės apklausos; trečia, tiek visuomenės, tiek mokytojų apklausoje atskiras dėmesys buvo skirtas gyventojų pasirengimui ekstremaliosioms situacijoms ir supratimui apie savo vietą valstybės gynyboje. Tyrimo rezultatai viešai paskelbti 2024 metais.

2022 m. Lietuvos visuomenės ir 2023 m. Lietuvos visuomenės bei šalies mokytojų pilietinės galios indekso tyrimus finansavo LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, reprezentatyvias Lietuvos gyventojų ir atskirai mokytojų apklausas 2022 ir 2023 metų Pilietinės galios indekso tyrimams atliko visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“. Tyrimo rezultatus galima rasti Pilietinės visuomenės instituto interneto svetainės puslapyje: <http://www.civitas.lt/research/pilietinesgalios-indeksas/>.

IV. Vieši PVI veiklos pristatymai, kita veikla

Be šioje ataskaitoje jau minėtų projektų ir jų rėmuose vykusių renginių, PVI veiklos, patirtis, atlikti tyrimai ir pozicija buvo pristatyti ir kitų renginių (organizuotų įvairių institucijų, pvz., LR Seimo, Prezidentūros, Vyriausybės, kitų Lietuvos bei užsienio NVO, mokslo institucijų) metu, nuolat teikti komentarai žiniasklaidai: valdžios ir nevyriausybinio sektoriaus bendradarbiavimo; piliečių bei NVO į(si)traukimo į sprendimų priėmimo procesus; pilietinio ugdymo stiprinimo; dabartinės Lietuvos pilietinės visuomenės galios ir kelių jai stiprinti temomis.

PVI direktorė 2023 m. tęsė darbus kaip Nevyriausybinių organizacijų fondo tarybos prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos narė bei Atviros vyriausybės partnerystės darbo grupės prie LR Vyriausybės narė.

Instituto veiklos planai 2024 metams – tęsti bei įgyvendinti naujus tyrimų bei edukacinius projektus, prisidėti prie pilietinei visuomenei svarbių vertybių bei sprendimų advokacijos.

Direktorė

Ieva Petronytė-Urbonavičienė